

Akiram Schwarcz Mária és Bánsághi Tibor Vince Kör-kapui

Elhangzott AKIRAM és Bánsághi Tibor Vince kiállításának megnyitóján a Zöld Galériában (Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, 1014 Budapest, Fő u. 44-50.) 2005. november 10-én 18 órakor.

Még egy virágnak is szüksége van egy kis térre, amit kiküzd magának – mondta Mahatma Gandhi és valóban, milyen ügyesek vagyunk és milyen sok energiát áldozunk önmegteremtő, önfenntartó szükségleteink kielégítésére. Ez természetes.

Valahol laknunk kell, ennünk, ruházkodnunk. A problémák ott kezdődnek, amikor figyelmeségünk kapkodóvá, haladásunk sietséggé, biztonságsszükségletünk túlzott felhalmozássá és ellenségeskedéssé válik. Világunk gyakran szinte fordított világ: Annyira racionálisak vagyunk, hogy mindent előnt az irracionális, a nyegleséget gyakran összetévesztjük a természetességgel, toleránsnak hirdetjük magunkat, holott inkább intoleránsak vagyunk, önbizalmat hirdetünk és gyakran beképzeltség a vége. A reklámok szövegei sokszor mély igazságokat facsarnak ki és sekélyesítenek el. „Élsz, vagy csak létezel?”- hangzik a kérdés, és egy autót kínál megoldásként. „A pénz nem boldogít. De jó, ha van.”- érvelünk humorosan, ahelyett, hogy rámutatnánk a pénz energia-természetére és a helyes viszonyulás kidolgozására serkentենék másokat is.

Erősebbek vagyunk a természetnél, hirdetjük magabiztosan és valóban, át tudjuk alakítani, fel tudjuk emészteni környezetünket. Viaskodunk a természetért és ellene, önmagunkért, mintha a három nem egy hálóban rezegne. Mi oldhatja föl ezt a harcias, önkizsákmányoló, hosszútávon reménytelen hozzáállást?

A felismerés, ráézés, ráébredés. Az út nem sztráda. Nagy lendülettel fejlődünk, haladunk és észrevétlenül egy kör kerületén mozgunk, körbezárva. Halálunkig rohanunk és kielégítetlenek maradunk. Mit tehetünk? Csendesedjünk le. Először megjelenhet a létbevetettség élményéből fakadó szorongás kellemetlen élménye, aztán ez is elmúlik. A saját problematika eltűnése után figyelmünk végre kifelé irányulhat. Észrevehetünk például egy aranyzuhatagot, mely mögül felsejlik az Abszolút kékje, finom nyomokat, gyengéd és mégis dinamikus áramlásokat, csillagpalástot, hamu-sárkört, életfát, a vajúdás, az útkeresés és meghaladás élményeit. Akiram és Bánsághi egymást kiegészítő művészete nem csak poszt-intellektuálisnak, hanem poszt-ironikusnak is tűnik. Igaz ugyan, hogy a nihil, mint kitölthetetlen űr, az időtérbe zártan valós létező, mivel minden, ami véges az elmúlás anyagából van szöve, azonban ironizálás közben elkerülheti a figyelmünket, hogy a lét a csendbe, a másikba, a világba olvadva megnyílhat, a kör kapuvá válhat. Az alkotások körülöttünk egy mélyebb, termékenyebb üresség tapasztalatáról vallanak. *Ez a Semmi színültig tele van.* Hol halk, hol erőteljesebb állítások jelzik számunkra, hogy mindegyikünk eljuthat a nagy ész meghaladó tudás, a szív hangjaihoz, és tovább, túl menny-országban és poklon, a megfoghatatlanba, ahol felismerhetjük, hogy öntudatra ébredt hullámok vagyunk csupán a kozmikus óceán felszínén. Vajon áttörhetik e harsány világunkat az alkotók üzenetei? Szükségünk van-e a végtelenre? Néha úgy rémlik, mintha nehézségeink lennének ezzel.

A világegyetemnek teljesen mindegy, csak nekünk lehet fontos, hogy milyen színvonalon létezzünk, lapostányérként vagy belső létkatedrális építve, sőt bizonyos jelekből ítélve, egy kicsit un is bennünket az Univerzum, értetlenkedésünket, fölényes mindentudásunkat. Egy régi történet szerint, amikor egy bölcset megkérdezték, hogy miért nem látjuk az Istent, így válaszolt: „Mert nem tudunk elég mélyre hajolni!”.

Gyakran bírálunk másokat ezért vagy azért. Mi vajon mit képviselünk? Kezdjük a reformot mindjárt önmagunkkal. Forduljunk életünk jelen pillanata felé, itt és most. Szeretettel, önfeledt figyelemmel lássuk, élvezzük az elillanó pillanatot és a mögöttes világ tartalmait.

Kétségtelenül létezik a kimondhatatlan. Ez megmutatkozik. Ez a misztikum. - mondja Wittgenstein. Kellemes léttárgulást kívánva, a kiállítást szíves figyelmükbe ajánlom és örömmel megnyitom.